

Q. K. 541, 21

(X1877348)

II 689

II K
233

DISPUTATIO IN
AVGVRALIS THEORETICO-
PRACTICA

*Ius potandi, cum omnibus solennitatibus &
controversiis occurrentibus secundum
Ius civile discussis, breviter ad-
umbrans*

QUAM

*Permissu & Autoritate Nobilissimi & famosissimi Or-
dinis in Academia Diva Potinae*

Præsidente

DIONYSIO BACCHO Symposiaste summo
& Antecessore præcellentissimo

*In collegio Hilaritatis, sympotis suis præstantissimis
publicè exponet.*

BLASIUS MULTIBIBUS UTRIUS
que Vini & Cerevisiæ Candidatus longè
meritissimus,

*Horis Antemeridianis & Postmeridianis
solitis & licitis.*

Respicendum an & quantum in natura hominum sit,
l. 38. ff. De rebus cred.

OENOZYTHOPLI

Ad signum oculorum rubricolorum.

cl. 13 CXVI.





Ad Populares suos.

Non potare nefas. Potinnâ nata benignâ
Teutona progenies, pulcro conamine sueta
Cum poclis vacuare scyphos, magnosq; culullos
Aemula Persarum & Græcorum, lata superbi.
Quid, quo jure modoq; ubi, cur & quando bibendum?
Inter-numq; fiet, Davus fors potet an herus?
Quodq; fiet robur potûs? jam ritè propinat
POTORUM PRÆSES; Tu oculis, ore imbibe & aure,
Quâ peccare datur potu, bant impegeris unquam;
Quâ prestare datur potu, bant defeceris unquam.

Oenopota Germanus.



DE IVRE POTANDI, Positio I.



Ottidiana esse addiscenda, Lucerna illa Juris Paulus in *l. legavi 25 de liberat. legat.* admonet. Cum itaque nihil (quod sciam) sit familiarius, nihilque magis solenne, quam ipsius Bacchi sacra, & verendum, ne nobis objiciatur, quod olim Servio Mutius opponebat in *l. necessariū. 2. § Servius. 43 ff. de orig. jur.* turpe esse Germano jus conviviorum, in quo quotidie versatur, ignorare: Non abs re esse duxi, si nonnullas observationes tam Theoreticas quam Practicas in gratiam eorum, qui aliquando animum ad forum applicare desiderant, ventilarem, quo rudiores excitarentur & excollerentur, eruditioribus verò penitus in eam rem inquirendi ansa propinaretur.

2. ORIGO hujus Dionysij festi quiv sit antiquissima omnibus constat. Usum itidem promiscuum omnibus gentibus communem esse, æquè notum est: temporum tamen evolutione nemo non Germanis propter sedulam eorum devotamque erga hoc numen religionem & culturam, principatum obtulit; quam laudem pressis ve, ut manibus proterve adhuc præ cæteris sibi retinent & defendunt. Ad hos itaque, eorumque consuetudines, præsens collimabit dissertatio, quam tamen principaliter ad praxin Academicam volo accommodatam.

3. Hujus Numinis cultus in commestationibus & potationibus consistit. POTATIO est strenua poculis suscepta velitatio. IUS POTANDI est, quod inde resultat, comprehendens ritus & solennitates, quidque alterum alteri ex lege præstare conveniat, subindicans.

4. CAUSAM PRIMAM ipsi antiquitati adscripsi. *Secundariae sunt plurimae, procedentes vel ex liberalitate ipsius domini, cujus impensis potationes expediuntur, vel ex quadam honestate; aliquando etiam ex necessitate.*

5. *Liberalitas illa causatur vel ex sola affectione, ut si amicos invitem nullam ob aliam quam amicitiae causam; vel ex aliis circumstantiis: Sic ipsa aeris constitutio, nonnunquam occasionem à studiis feriendi Bacchoque indulgendi, præbet, quod fit, si nebulosæ forsan incendant pluvie quibus corpus ad desidiam provocatur, cui si solitudo accedat, facile melancholia contrahi potest; Hoc itaque ne fiat accitis amicis ad potandum aliquando devenitur. Pari ratione majore urgente solis fervore, unde corporis provenit lassituro, Musis invigilare difficile est; Assumendum igitur aliquid liquoris, quo ista flamma restinguatur, in quo dū laboratur, è re sæpius occasio bibendi nascitur. Queri hinc potest: An expediat diebus canicularibus studere? Matutino tempore modica quidem olei impensio extra*

periculum esse putamus, pomeridianum verò tempus noxium omnino. Videmus enim tunc temporis canes in rabiem agi, qui tamen nullius rei cogitationi inhaerent. Quod de his procul veneranda respexit antiquitas, quæ in quibusdam Academicis & scholis circa id tempus pomeridianas suspendit lectiones. Tabellarij quoque bene nummali expectatus adventus regulariter aliquo symposio salutandus venit, ubi in sanitatem patri, matris & omnium eorum, qui aureos nummos mittere solent, bibitur, reliqui non curantur.

6. *Propter honestatem* aliquando instruenda potatio, studiaque interrumpenda, ut si amicus nos interpellet Maxima namque esset rusticitas & importuna sedulitas nolle amico per exigui temporis usuram vacare.

7. *Necessitas* eorum potissimum stringit qui noviter ad Academias accesserunt. Illi namque per Schorista (ut vocant) aditivinum aut cerevisiam prout fert eorum crumena ad sacietatem apponere coguntur, nisi pugnos sentire malunt; *Quæ consuetudo num rationabilis, & utrumne quis salva conscientia Schoristarum consortio se aggregare possit, si queratur?* Utrumque de jure negamus. Incurrunt enim hæc recte contra Juris nostri principia, quæ honestatem morum jubent, alterius læsionem vetant; Fures & prædones si homines execrantur quis hosce laudabit? Quorsum alias *Edictum quod metus causa?* Quorsum *Interdictum Vrubi?* Si non ad hosce per vim interrumpentes hospites spectent? De facto autem & consuetudine loci quid obtineat vide Disputationem famosam De Jure & natura Pen-
narium per tot.

8. **MATERIA EST VINUM ET CEREVISIA:** quorum utrumque in multiplici est differentia; nec dubium si de præstantia quæras, quæ in vinum cerevisiæ longè prævaleat. In suo tamen genere utroque considerato, cujusnam bonitas præponderet, unius non est judicare, tot enim de eo sunt sententiæ, quot capita. Quod vel inde constat, dum plurimi reperiantur, qui aquam aut lac vino etiam excellentissimo præponant, Meo palatui magis adblanditur cerevisia Rostochiensis, Hamburgensis, Dantscher Dubbel Bier/Preussing/Brunschwigesche Mummel/Knisenack/Hannoversch Bronhan/Engelischs Bier/Servester/Torger/quàm Ruckel/Wüffel/Kastrum/Skarsche/longeque pluris æstimo vinum Lacedæmonicum vel purum Rhenanum, ut Flingenberger/Neuscatter/Reps/Hambacher/Malvasier/Peter Simens/Alleante/Riesfelder/Mothalter/Wacharachier/quàm omnia Francica & Helliaca vina.

9. **FORMA potandi dignoscitur ex ipsis bibitionum modis,** qui vel sunt totales vel partiales. Totales sunt quando totum exhauritur; Idque fit vel continuè vel discontinuè. Continuè quando uno hausto totum evacuatur; Idque expeditur vel floricos vel hausticos. Floricos bibitur cum os populi labris circumcluditur, unoque impetu potus ad gutturem demittitur, cujus refluatio bullulas quasdam efflat, quas flores nostri dicunt. Hausticos cum nullo modo totum sine respiratione extrahitur.

10. Cujus ratione in dubium venit: Si quis inchoet aliquod poculum florificis ordine ebibendum, & forsitan unus è medio hoc prestare nequeat (nam non omnibus contingit adire Corinthum) Quid sit faciendum? Nemo ad impossibile obligatur. c. nemo 6. De R. l. in 6. & sufficit ad suum modum fuisse diligentem & gnavum libe Quod Nerva. 32 ff. De posit.

11. Sed quid si nec hausticis ebibere queat? Illa est lata culpa, non novisse id, quod omnes tenent. l. late. 223. ff. De V. S. quæ dolo comparatur. l. 1 §. 1 ff. si mens. fals. mod. dix. ea propter excusationem non merebitur. Bibat itaque usque dum oculi diffuant.

12. Quid si de virium suarum tenuitate non protestetur, inchoetq; florificis ebibendum, sed complementum addere non valeat, quid juris? Ille de novo inchoare debet, non enim illud affectare debuerat, cujus erat imperitus. l. idem 8. §. 1. ff. Ad l. Aquil.

13. Quandoquidem hæc strictè observanda sunt: Numne Virgo assidens aliquantulum adjuvare poterit? Aff. Quia minima non curat prætor. l. 4. ff. De in Integ. restit.

14. At quid si strenuè bibat? Tum negamus; hoc namq; in fraudem legis fieret, quæ circumventionem non patitur. l. contra 29. cum l. seq. ff. De ll. præsumptio tamen pro virgine est, cum raro sint bibaces, LL. autem ad id, quod frequentius fi, feruntur. l. jura. 3. cum seqq. ff. De LL.

15. Anne deum de Anu Asserendum? Istud pernegamus, longos namq; singultus vetulæ solent ducere, & plus æquo absumere. Desuper plurima noxia in effecto & rancido isto corpore continentur, quæ ultrò cuiquam communicationem poculi dissuadere debent.

16. Hæc pocula vel ordine procedunt vel extra ordinem. Ordine quando nulla transgreditur persona, sed in omnes secundum sessionum seriem poculum promovetur, hujusmodi est poculum quod vocant sanitatis, quod alicujus sanitatis comprecandæ stabilicandæq; causa nudo capite & quidem stando à tota Compagnia expeditur. De hoc quæri solet. An sit rationabile? Dicimus finem quidem esse bonum, intermedia autem non usque adeò convenientia: Nam quis nesciat, quàm multi sint, qui hujusmodi valetudinariis poculis, alterius procurrere valetudinem intendentes, suam ipsius exhalant. Illos equidem in seipos injuriosos, ipsamq; naturam violare constat, quæ quidem aliis prodesse dicitur, sed non cū suo detrimento. l. 2. §. 5. in f. ff. De aq. plu. arc. l. 6. C. De Servit. & aq. & ut loquuntur Dd. ordinata caritas à se ipso incipit. Magnus tamen hujus ubique est usus cum primis in aulis principum.

17. Oritur hîc dubium: An liceat bibere insanitatem Pape? Bibat qui volet, nos non dignamur cum votis sanitatis, qui nunquam animo sanus est, nec sanus reddi

A

3

reddi

reddi potest. Sicut sanguinem, quid sanguinem? Animam nostram sicut; quam si secum in gehennam traxerit, non licet quærere, Papa quid facis. c. papa. 6. distinct. 40.

18. Succedit huic alia quæstio: *An honestum sit ut quis patiatur presens suam ab aliis bibi sanitatem?* Ita obtinet usu, ut quis non reputetur politicus, qui talem sibi exhiberi patitur honorem. Imò multoties incivilitati ascribitur, si quis sine protestatione inchoari permittat sanitatem proximi cognati. *Amatoris tamen seu Veneris Mancipiis* specialiter indultum est, ut in suarum Animularum (licet præsentium) sanitatem hujusmodi votivos haustus instillent, qui maximos in iis pruritus excitare solent, cordaque & renes penetrare: Imò tanto hoc ipso incenduntur æstu, licet poculum sit ingens valdè, cujus profunditatem vacca quadrima haut valeret absorbere, illi tamen sine difficultate *év τῶ vūv* ad unguem usque exugere possint.

19. *Extra ordinem bibitur* cum ordinis ratio non attenditur, sed huc illuc poculum destinare licet. *Quod vel simpliciter fit, vel cum singulari sensu:* Simpliciter, veluti, si nihil præter ipsum bibendi actum introducat poculum quemadmodum communiter bibi solet. Hic salebrosa satis incidit quæstio, quam multi tanquam altas radices hominum attingere noluerunt. *An is qui adversario suo hoc pacto propinat, injuriam sibi factam remisisse videatur?* A jentibus assentimur: nam cum hujusmodi propinationes votiva quadam salutis comprecatione perficiantur, quis neget, restinctum esse animi fervorem in eum, qui nobis faustissima quæque comprecatur. Eo respicit § *fin Inst. De injur.* dissimulatione injuriarum actionem aboleri ubi notant Dd. illud fieri per salutationem reciprocam, compositionem manuum, convivalem & familiarem conversationem. Idem tradunt prædictis modis injuriam ad animum semel revocatam, tacitè remissam, censeri, quod tamen communius non absolutè recipitur, sed cum quadam limitatione, si id lite nondum mota fiat. Quod vos notare volo, quibus publicas popinas crebrius uisitare moris est, ut sicuti vobis cum alio res sit, nolitis vel illi præbibere vel ab illo profectum suscipere, nisi ipsimet reconciliationem appetatis. Unde protestari quosdam videmus, quoties cum inimicis ipsis convivaliter conversandum sit, causæ inde nihil decedere debere, *„daß sie ihm auff Hoffrecht eins bringen wollen.*

20. *Singularem præse fert sensum POCVLVM quod vocant FRATERNITATIS* moribus introductum, quo aliquis velut initiationis ritu verbis solennibus in fratrem cooptatur: vulgo vocant die Brüderschafft / oder auffn dus drincken / Formula communis adoptantis hæc esse solet: Si non domino juvenis nimis aut inæqualis viæere, optarem cum eodem amicitiam & fraternitatem pangerere: Respondet alter, bibe in nomine domini, erit id mihi per quam gratum.

Bibit

Bibit ille, traditque adoptando, ubi in ipso traditionis actu hæc verba consue-
ta adhibentur. Nomen est mihi N.N. faciam quod tibi acceptum, omittam-
que quod sit ingratum, omninoque me ita geram ut bonum addecet fratrem.
Cui alter inquit; Et idem ego ero in omnibus. Ibi postmodum non multis adje-
ctis munitationibus ab invicem rogationes fiunt, ut hæc fraternitas mutuis visi-
tationibus stabiliatur. Hæc ut dixi fraternitas consuetudine inducta est, quam
jus civile prorsus ignorat, nullus siquidem per adoptionem illo jure fratrem si-
bi quærere potest. *l. nec ap. 7. C. De heredit. instit.* Ipsam namque adoptio naturam
imitatur. *S. 4. Inst. De Adopt.* Contra naturam autem foret fratrem ex fra-
tre nasci.

21. Circa quod generaliter indagare licet: *Quid de ipsa fraternitate per
poculum contracta statuendum sit?* Eam parum firmitatis habere prudentiores ar-
bitrantur. Et hoc verissimum est, eadem siquidem facilitate, qua colligata
est, resolui potest. *l. nihil tam ff. De R. I.* Quod multoties ita in facto evenit, ut
qui hac hora in intimam conspirarunt fraternitatem, sequente se invicem pugnis
exercuerint. Nec hoc mirum cuiquam videatur, Effectus enim suam causam ar-
guit, quæ qualis præcessit, talis quoque hic censetur *l. 5. S. 1. De administ. tut.* Jam
certum est, nihil quicquam stabili in ipsa ebrietate reperiri, sed omnia cum im-
petu agi. *l. 11. S. 2. ff. De pæn.* Unde alii ebrium currui sine ductore currentem
compararunt. Ergò nec in ipsa amicitia, per ebrietatem contracta, quicquam
firmi erit. Videmus tamen nonnunquam amicitioris conjunctionis hinc sumi
occasionem & stab. limentum, & temporis tandem subjeci progressu.

22. Stante tamen communi sententia inquirere non abs re erit: *An hone-
stum sit; studiosum cum Pennali fraternitatem bibere?* Cum aves unius coloris jun-
ctim volare soleant, exque comite noscatur, qui ex se non dignoscitur, præsum-
ptione juris, is non immerito pro pennali habetur, qui se pennali aggregat. Ac-
cedit quod Adoptio agnationis jus inducat. *l. 23. De Adopt.* Agnati autem arctis-
simè jungantur, adeo ut de alterius sanguine participasse videantur. Coaluisse
itaque reputatur, & ipsam veluti ex traduce hausisse pennalitatatem censetur, qui
cum pennali hujusmodi fœdera pepigit. Degradatione non indignus est, ut qui
tam crudelis fuit, ut famam suam neglexerit, quæ cum vita pari passu ambulat.
l. 9. De Manum. vindict.

23. *Idemne de Nobili asserendum quasi ipsi officiat cum studioso ignobili
hujusmodi confœderationem facere?* Minimè gentium. Quandoquidem tan-
tum abest, ut hoc nobilitatis splendori sit dedecori, ut potius eum apprimè
ornet. Sic summos videmus Monarchas literatorum ambiisse amicitias, ut quo-
rum consiliis & eruditione instructi longè fœlicius imperii gubernacula tenere
potuerint. Quid quod ipsis studiosis, eadem (si non majore) competant
privilegia, quæ nobilibus. *Auth. Habita. C. Ne Fil. pro patre.* Quid quod & ipsi
(præ-

(præsertim juri incumbentes.) ad nobilitatis fastigium adspirare valeant, Exemplo Ulpiani in l. 7 C. De postul. l. 8 ff. De excus. iur. Quam nobilitatem utpote virtute acquisitam multo præstantiorem esse ea, quæ ex natalibus provenit, tradunt secundum illud: Nobilis is verè est quem nobilitat sua virtus.

24. Unde diffluit & hæc consideratio: *Aliquidnam decedat honori studiosi si pice in fratrem adsumat?* Affirmandum prima fronte videtur ex iis rationibus, quibus contra penalem usus sum. Attamen contrarium in foro determinari videmus: Et ratio diversitatis dari potest; quod penalis infamiâ quadam si non juris, facti tamen laborare videatur, & in contrario prorsus sit prædicamento cum studioso, si que velut abortus in quo naturæ deficiat perfectitudo; cum contra pices sint in suo genere perfecti, nec ita odibiles. Huc confer quod ratione victus & amictus studiosus isto hominum genere carere nequeat. Quare fidelissimè consulo his qui hujusmodi hominum opera uti coguntur, ut rogati non denegent fraternitatem. Nam hoc & in Cambio & mutatione pecuniarum, & fide habenda, si nummos in præsentem non habeas, plurimum prodest. Recitabo vobis exemplum, quod alicubi accidisse audio: Fuit aliquando mercator qui ambiuit studiosi cujusdam fraternitatem; Hic benè esse dicit, sed non solere se quemquam qui non sit sui ordinis in fratrem assumere, nisi data aliqua arrha sive recordationis symbolo: Alter gestiens de tali oblato fratre, quid cupiat quærit; Cui infit ille, placere sibi tibiala sericifili quæ ut det, imperat. Consentit pax, postero die promissum explet. Videte num hæc praxis aureum os habeat. Remittendum igitur potius aliquid de juris rigore, quam contra propria commoda laborandum.

25. *Quid de Virgine censes: Num castitati quippiam inde decedet, si cum juvene hujusmodi fœdus pangat?* Illud perquam solemne esse inter nobiles audio; imò aliquando etiam ad alios defluere ritum illum animadverto; das sie auff Schwesferschaft oder herrliche Treu trincken, sed cavete, cavete inquam Virgines quotquot castitatem amatis, ne prætextu fraternitatum vas in sua retia pelliciant, fistula dulces canit, volucrum dum decipit auceps, & Sororculæ titulus brevi negotio in titulum concubinæ converti potest. Quare principiis obsta, sero medicina paratur.

26. *Hic hausticōs bibendi modus nonnullis aliquando circumstantiis variatur desumptis aut ex subjecto recipientis potum vel ex bibendi desiramine.* Illo modo multoties ex patinis frustis carniū abdominis & juscūli reliquis illitis sorbeatur potiones, vel ex pileis domesticis multoties peculiis plurimis obsitis hauriuntur, vel ex calceis quos non raro impurus aliquis podicis filius ambedit magnis singulis protenso guttore extrahuntur: Quid quod ex matulis cum ipsis urinæ excrementis potum sumere quibusdam placet. Suibus ædepol magis quam studiosis hic mos conveniens, & qui hoc faciunt non potiores sunt canibus ad vomitum redeuntibus, multisq; parasangis rusticum illum anteedunt, qui regestum in via mulsum pileo excepit, secundamq; sibi & familiæ suæ mensam domum rediens extrui

extrud inde fecit. Nec minus probabilis est eorum procacia, qui candelas injiciunt poculis; scriptum enim est, *bibe quod est tibi quidum*. Quid de isto dicam lurcone, qui sex injectos in cantharum haleces falsos cum ipsa cerevisia proluere & integros deglutire potuit. Ego ipsi aliquid molliores farturæ, quod spinas non cont. nuisset, devorandum porrexissem, quod ipsi conducibilius forsan, nec tanta indigendo difficultas fuisset.

27. Exclamo quoties eorum mecum agito vesaniam, qui ror contenti potu, ipsa vitra simul vorant; expediret potius aliquid bellariorum à tergo vacca magnæ recentis excidentium ore excepisse, illudque mandisse: sic enim & es & viscera extra omne arrosionis periculum posita forent. Unde facile constat, posse quem hujusmodi insuetos & violentos bibendi modos, alio quantumvis præeunte, honestè recusare.

28. Sed quid si sub honoris nostri discrimine admoneamur, *Bei Ekelmscheim der es nicht nachthut?* Nec tum quidem nos teneri autumo. Etenim quæ facta lædant pietatem & incolumitatem, & contra bonos mores sunt, ne fieri quidem à nobis posse putandum. *l. 15. ff. de condit. instit. nec malis moribus aperienda fenestra, sed potius purganda à corruptelis provincia. l. 13. pr. de offic. pref.* Quin & quod in proprium corpus se vitare non liceat *l. fin. § 6 ff. de bon. eor. qui ant. sent. cum nemo sit membrorum suorum dominus. l. 12. ff. ad l. Aquil.*

29. Ipse bibendi actus variatur multifariam. Ego paucas allegabo circumstantias. Sic nonnullis placet ore attollere vitrum. Alii ceterius apprehendunt labrum, ut inclinato ad terram capite bibant: Quidam duo conjungunt pocula, & simul ebibunt. Reliqui non manu adsument, sed brachio innectunt poculum. Sunt qui ad frontem statuunt vitrum, ut sensim per nasum veluti canalem in os defluat, ubi præ cæteris hi infigem mihi prærogativam habere videntur, qui benè nasuti sunt, ita ut inferius in curvaturam ad modum nostri psittaci nasus abeat.

30. Sunt alii qui propria nomina propter gesticulationes & ceremonias adhibita, bibitionibus indiderunt. Cujusmodi sunt *Carli/Murli/Puff/* cujus miræ sunt solennitates vel potius fantasie; Poculum latinum cui verba nonnulla cum quaterna propinatione adhibentur: Item *Das Kößlein verkauffen / Dem vnbesandten bringen. Item sine Zuck/sine Schmeck/sine Bartwisch.* De quo posteciori si roget quis: *An sine Bartwisch bibere queat, qui barbam non habet?* Respondetur id jure fieri non posse; privatio enim præsupponit habitum. Quæ subtilitas tamen in foro non attenditur.

31. Hactenus de poculis totaliter & continuis exhauriendis; modo despiciamus de discontinuis haustibus, cujusmodi est poculum Gratulatorium, *Der Willkomm/* cujus usus perquam familiaris est studiosis, si quando novum hospitem nunquam ante hac in Musæo visum accessisse videant, eidem cum proluxa præfatione capacissimum quod habent poculum in argumentum accessus longè gratissimi afferunt. *Quod num rectè quis recusare possit, multoties queritur?* Negativa com-

B

muniter

munitur obtinuit: Quilibet namq; Monarchia est in suo Museo, ac sic jus ferendi legem habet. *l. 1. de const. pec.* Et quid laborabimus contra consuetudinem legis vim obtinentem. *l. 32. ff. de LL.* Ubi tamen semel quis hujusmodi honoratus poculo, denuò licet alio tempore redeat, non est conveniendus, nisi Musæum sit mutatum, quo facto utpote novo acquisito territorio, novis sanctionibus opus est, cum hujusmodi statuta sint localia, nec ultra protendantur. *l. fin. de jurisdict.*

32. Illud agitarum sæpius: *Si cui in primo accessu poculum non sit oblatum, an Dominus Musæi juri off. rudi tacitè videatur renunciasse, hospitemq; necessitate bibendi liberasse?* Certè si ipsa intentio & scopus hujus poculi attendatur, affirmandum illud planè videtur: Contrarium tamen usu invaluit, videtur enim dominus jus in commodius tempus sibi reservasse, cum nec ea quæ meræ facultatis sunt, ullo tempore præscribi possint. *l. 2. de via publ.*

33. *Hucusq; de totalibus bibitionibus: succedunt partiales, cum non totum sed pars tantum hauritur,* puta quando duo vel plures de uno vitro participant. Qualis est per magna illa humpâ quam vocant das Römische Reich/ cujus potentia non est exigua in prosterneendis etiam viris fortissimis. Sic in inferioris Saxonie locis quatuor ex uno & quidem pleno vino vel cerevisia repleto cantharo bibunt, ita ut tres priores semel tantum bibant, quartus verò solus totum quod reliquum est exsiccet, quæ forma potand. vulgò nominatur den Suchß schleppen.

34. *Unum hic admodum singularem notate modum,* cujus praxis aurea est, quem observavi in aliqua benè constituta republica. Vide in eadem mensa junctim per pares non secus ac columbæ assolent, sedentes virgines & juvenes, ubi complicatis invicem digitis annularibus adsumptoq; inferius per utriusq; manum simul poculum, junctisq; velut rostris & hic & illa biberunt, & tandem osculo ceu sigillo apposito hanc societatem obsignarunt. Opandum esset ubique solennitatem hanc usu valere, jurarem multo sapidiores redditos iri potus; sed (proh dolor) imperitorum quorundam incuria in plerisque curiis profus intercidit.

35. In hoc tractatu non omitto celebrem & utilem articulum. *Quid faciendum si omnes ex uno cantharo bibant, unusq; inter bibendum sternutatio obveniat?* (quod fieri videmus dum aliquando ipse liquor solito meatu relicto per nares in cantharum relabatur.) Non iniquum arbitramur, ut ille solus totum quod reliquum est, exhauriat, posteaque puero cantharum reluendum tradat, & sic peragatur in opere. Quamvis enim casus fortuitus nemini imputari debeat, si tamen ex præcedente culpa proveniat, præstandus venit, *l. 5. § 7 ff. commod.* Quod si proposito casu accidisse evidenter patet, aut enim moderatius debuisse & bibisse, aut maturius ore avulsisse.

36. *Sed si ille suas sordes sorbere nolit, deprecetq; humilimè?* Interest quidem Reipubl. poenas suam sortiri exitum. *l. sancimus C. de poen.* Putarem tamen ex
aqui-

æquitate hoc ei posse remitti, aliumque cantharum ad summum usque repletum de novo ebibendum tradi: Ignoscendum enim est ei qui sanguinem suum qualiter qualiter redemptum vult. *l. 1. ff. de bon. eor. qui ante sent.* maxime cum severitas LL. cum aliquo benignitatis temperamento leniri debeat. *l. 11. pr. ff. de pen.*

37 FINIS ET EFFECTUS potationis est ipsa inebriatio. Cujus modum expeditissimum plurimi desiderant, inq; eo inveniendò autores variant. Extra controversiam est vinum citius occupare cerebrum quàm cerevisiam, quoque utrumque melius sit, eò validiores esse operationes; sed in eo vertitur cardo; *Sensumne bibendum an cum impetu? Et si hoc, utrum magnis quis urgendus sit poculis, an minoribus veluti suppungendus?* De hoc sic habete. Quæ cum impetu fluunt, plus quidem roboris habere, citiusq; aliquod vacuum complere; cæterum si exitus inferior obturatus sit vel aliquantulum angustior, eodem cum impetu resurgunt & effluunt, quo infusa sunt. Exemplum sit infundidulum Lagenæ superimpositum per quod nisi sensim cerevisiam instilles. parum lagena capiet, sed pleraq; peribunt. sic qui magnis onerantur vasis stante pede ebibendis repleti quidem in tantum possunt, ut digito in os immisso petis sit purum attingere vinum: Verum dicto citius totum rejicitur, (cave sis ne è regione stes, ni velis saluta i lettera longa) & sic tota operatio frustranea est. Contra si minusculis poculis agatur illorum vim (ut Heroum est animus) strenuus flocci facit practicus, illaque ultro cum voluptate promovet, donec tandem hisce illecebris ita fascinetur, ut neque pes neque mens satis officium suum facere queat, ut ait Comicus.

38. Cum itaq; omnes machinationes eò contendant, ut quis ad extremam perducatur ebrietatem, varia stratagemata quibus hanc mentis alienationem evitare sperant, ab hospitibus excogitantur, & cum primis vicinorum infidelitas, dum sua aliis obtrudant vitra, deprehenditur. *Quod num bona conscientia quis facere possit quæro?* Si in contractibus naturaliter quem circumvenire licet, ut licet. *l. 22. ff. Locat.* Quid causæ foret, quo minus hic idem dicamus, præsertim cum vigilantibus jura scripta sint. *l. 24. ff. que in fraud. cred.*

39. HUNC FINEM cum assecuti sunt hospites, mirificas res tractare incipiunt & omnia tumultuariè, bi clamoribus & jubilationibus perstrepunt omnia. Nec defunt modulationes vocum quibus rota domus personat, cujusmodi sunt: *Zeh fuhr mich vbern Rhein / Sc. Günstiger Herr vnd guter Freund / Sc. Nachbar Gott gebe euch ein guten Dacl / Köselin / Sc. Bonum Vinum post Martinum. Sc. Wir haben ein Schiff mit Wein geladen / Sc. He seth den Barkenmeyer wol an seine Munde. Sc. Der tolle Hundt / Sc. Ein Hirsch sprang aus dem / Sc. Es fuhr / es fuhr / es fuhr ein Bawr ins Holz / Alde / Alde mit seinem Köselin / Sc. Der Keusel wol auff dem Zaune Sc. Was wollen wir singen / Sc. Hänselein mein Brüderlein / Bacchus nobis-*

nobiscum. Et cum suo dolio. Et quæ sunt aliæ musicales voces. Prædicta tamen cantilenæ conjunctis omnium vocibus decantantur; alias quoque promiscuè singuli suas cantiones efformare & declamare solent, quod auditu perjocundum est.

40. Qua occasione placet despiciere: *An qui in convivio tacitus sedens reliquorum voces imitari non valet, præsumatur exinde novus studiosus, utpote qui nesciat ceremonias Academicas?* Neg. Nam etiam is qui plurimos annos in Academicis contrivit, ita se potuit literis abdidisse, ut perrarò in hujusmodi sodalitia ipsi transeundi spacium reliquum fuerit; vel utcumque aliquando interfuerit, non tamen protinus cuncta observasse potuerit; omnium siquidem memoriam habere divinitatis non humanitatis est. l. 2 § 14. C. de V. I. E. Sic nec è contrario statim is præsumendus studiosus, qui in omnibus hisce decantandis strenuam conjungere potest operam; Ipsi etenim Penales subtiliores nonnunquam habent spiritus, & ea rimari possunt, quæ vel studiosis sunt incognita.

41. Non infrequenter quoque sunt disputationum certamina, ipso jam cooperante vino, juxta illud:

Cum bibo vinum, loquitur mea lingua latinum.

Et

Fœcundi calices quem non fecere disertum.

Cum primis novitii ferula scholastica recentur exempti admodum sibi placent, & barbam demulcent, si de Ente & non Ente, de Ente quidditativo & ejusdem notionibus primis & secundis, & affectionibus, & quæ hujus farinae alia mysteria Platonica sunt, futiliter (subtiliter puto) in convivio disceptare queant, putantque hoc pacto omnium admiratione suspicionem Penalisimè declinare; nam quis stupendam hanc eruditionem in trivio natam vel mussitare auderet? Sed nescio qui fiat, nostri nimium oculati, a sinu sub exuvio Leonis delitescentem sine perspicillo conspiciere possunt, adeo graviter advertunt. Hinc fit, ut horum disputatorum paralogismi, aliquando solidissimis alapis resolvantur. Hoc vitio non solum Faixes isti infecti sunt, verum etiam ex ipsis studiosis nonnunquam reperire licet, qui admodum proclives sunt ad disputandum, si vel tantillum occasionis præbeatur: Ibi si ad omnes audires catervatim loquentes, Papinianos, Ulpianos, Martianos, Africanos, Julianos, & totam antiquitatem Jurisconsultorum. Nec tacent Neoterici, sed Donellum, Cujacium, Fabrum vivos adesse dejerares. Br. Bl. Jason procul ire jubentur. Mirum quanta congeries LL. quanta series rationum adducatur. Sed redeundo ad quæstionem non sine periculo est, verbis experiri velle, ubi poculis res agenda venit: Vacuus venter bibit libenter, nec se verbis explere finit. Et quid opus est verbis, ubi rerum, id est, poculorum testimonia adsunt: Quæ res adeo quosdam movet, ut si verbis vincere nequeant, verbera substituunt, ut multoties observatum memini. Et rectè quidem quid Saulus inter Prophetas? Eò etenim intenti esse debemus, ut omnia fiant decenter in Republica & tempestivè, siquidem non omnia omnibus & ubique conveniunt. Qui disputare vult cathedram conscendat, quo si perventum est, multi qui aureos montes

montes antea pollicebantur, magis silent quam pisces. Discite itaque frenum injicere linguæ, & os continere ubi opus est, & vosmet servate loco magis tempestivo; non enim periculi quicquam suberit, licet eruditione profusus intumescatis, quod rumpantur ilia, aut vi tantæ copiæ dentes excutiantur.

42. Multi in more positum habent, ut aliquantulum inebriati continue rixas moveant. Unde quo remedio eorum procacia retundenda sit, plurimi laborarunt. Communiter obtinuit, hujusmodi homini rixoso primò silentium imponendū; si tacere nolit, minas esse addendas, quod si nec tum linguæ petulantia compesci posset, communibus impensis bene delumbatum remittendam esse unde venerit. Et hic procedendi modus juri conveniens est; malum namque è populo tollendum, ne latius vagetur, cum constet unam ovem scabiosam, totum posse inficere gregem. Nec hæc verberatio cum relegatione conjuncta deo cuiquam rigoroſa videri debet, quod nullus duplici pœna affici debeat. *arg. l. 14. ff. de offic. pres.* Nam præmonitio duplex delictum aggravat. *l. 28. §. 3. ff. de pœn.* & jam tàm consuetudinem delinquendi contraxisse præsumitur, qui admonitus non desistit. *l. 3. C. de Episc. audient.*

43. Plurimi bene poti excussionibus fenestrarum omnisq; supellestilis dilacerationibus & collisionibus delectantur: Quinimò clibanos dejectos & per fenestras ejectos accepimus. Quod Schoristæ in visitationibus Pennalium ut plurimum attentare solent, aliquando adhuc inclementius cum iis agunt, ipsasque bibliotheca, invadunt spoliant aut corrumpunt. Unde existit dubitatio non levis: *An hujusmodi damnum Pennali illatum sit compensandum?* Schoristæ communiter tenent quod nos: quia quod ad jus studiosorum attinet, Pennales pro nullis habentur. *l. Quod attinet. 32. ff. de R. l.* Sed velut civiliter mortui dicuntur. *l. antepen. d. t.* Servi etenim sunt studiosorum, & jussa eorum exequi coguntur. Eodem facere agunt, quod Pennalis editio monstrosa sit, nam cum natura studiosum facere voluit, aberraverit, & Pennalem ediderit. Monstrum autem non pro homine, *l. 14. de stat. ham. l. ostentum 38. de V. S. l. 3. C. de posth. hered. instit.* nedum pro studioso habeatur. Præterea hanc castigationem non malo animo, sed emendationis & instructionis gratia fieri dicunt, quæ non improbetur jure. *l. t. C. de emend. propinq.* Studiosi enim sint veluti magistri Pennalium, in quos intentos eos esse oporteat, ut mores Academicos addiscant. Ea propter si vel oculus Pennali excutiat, injuriandi animo id non fieri præsumitur, sed animo disciplinandi. *l. 5. §. fin. ff. ad l. Aquil. l. 18. §. 2. ff. de pœn.* Qui textus quamvis in eo illis obstare videatur, quod infine subjicitur: *ut Aquiliam locum habere* & in promptu tamen habent responsionem, loqui illam legem de illis discipulis, qui sunt tractabiles, quod videlicet hujusmodi violentia remedia in eorū instructione non sint adsumenda. At cum Pennalis sit duræ & pertinacis cervicis, durior quoque cuneo opus esse, & non pectinem sed strigilem esse adhibendam. *Verum ut cumq;* speciosè hæc ita dicantur, contrariū tamen in puncto juris verius est, nec

difficile esset, nisi brevitate studium dissuaderet ad allata fundd. respondere. To-
ta autem quaestio inde decisionem capere posse videtur, ut constet, *An Penna-
lis gaudeat privilegio studio, orum?* Quod superius quidem negatur; Dd. tamen
communi calculo in *in Auth. Habita. C. Ne fil. pro patre*, affirmatur; nulla siquidem
distinctio in *d. Auth.* adhibetur. Ergo nec nostrum erit eam textui adfingere. *l. de
pretio ff. de publ. in rem act. l. 1. §. 1. ff. de prestand. leg.* Sed potius ratio, quâ move-
tur Imper. & quæ in illis, qui noviter ad Academiis adspirant, quàm reliquis qui
sanctiorem in Academiis contraxerunt, convenit. Quare igitur eos à dispositione
hujus juris excludemus, atque *l. 32. ad l. Aquil.* Et hoc quidem in tantum verum
esse ajunt, ut etiam ad eum, qui primum ad Academiam proficiscitur, licet eam
non attigerit *d. auth.* porrigendam statuant. Imò quod maius est, alii, in Gymna-
siis, Cæsareis privilegiis non donatis, delitescantibus hæc privilegia attribu-
unt. Ut sit sive *d. auth.* eos comprehendat sive non, hujusmodi damnum da-
tum respiciendum est ex juris communis dispositione, quam si quis ad Pennales
pertinere neget, næ is album à nigro distare negabit. Sed hæc est communis
Theorica. In praxi quidem miseri isti Pennales (ut est genus timidum) frêndore
dentium & minis facillè absterrentur, ne jus suum prosequantur, qui si tamen
rem ad magistratum deferre ausi fuerint, non impunita abit hæc Schoristarum
violentia.

44. Mirum est in tanto ebrietatis gurgite omnem extinguente rationis &
memoriae usum, nihilominus sanas cogitationes suscipi posse, quod tamen à no-
stris religiosissimè fieri videmus, dum non immemores tractationis oblatæ, ipsos
bolos & potus eructant, & hospiti vice compensationis reddunt. Dubitari itaq;
possit, *An hac regestio in multorum presentia facta aliquam turpitudinem sapiat?*
Communis opinio est quod non; illud siquidem sit consequens necessarium,
quod provideri nequeat. Unde tantum abest, ut hospites ei succenseant, ut po-
tius summè sibi gratulentur, triumphantes de tanta obtenta victoria. Quin imò
allata aqua jubent mundare os, & nihilo secius examen continuare. Contra-
rium tamen ex jure eruere forsan haud foret difficile, sed periculosum nimis est,
contra communem aliquid audere tentare.

Qua stante sententia. *Si in presentia virginum iste vomitus fiat, anne tunc ali-
quid dedecoris secum trahit?* Maximè, & ita quotidie practicatur. Quod multi
non sine dolore experti sunt, hoc ipso omni Amasiarum gratia exuti. Imò au-
dio quempiam ab assidente virgine quam perditè amarat, suum appellatum, &
manibus pedibusque de mensa esse dejectum, quamvis nullam conelavis partem
commaculaverat, sed omnia in proprium pileum ori obditum reierat. Quod ta-
men durum nimè, cum quilibet sit rerum suarum moderator & arbiter. *l. 21. C.
Mandat.* Sed ita stylus curiæ observat,

46. Non minus in eo desudatum est: Numne quis in medio virginum residens salvo honore suo ad urinam reddendam exurgens queat? Quidam admodum inverecundum id esse existimant, & ob id in varia inquirunt remedia urinam suspendentia. Alii quibus de iis remediis nihil constat ipsas naturam coercendo urinam reprimunt usque dum lacrimæ ex oculis prorumpant. Audigi elegantem de quodam juvente historiam, qui in convivio virginum gregi associatus, & undiquaque adeo impensè poculis impeditus est, ut brevi tempore ad urinam reddendam natura instigaverit. At ille impudicum existimans tam citò surgere viam invenit pudoris salvandi, ac feretrum suum fortiter intentum in ocreas quibus tunc temporis utebantur ad ventrem usque porrectas (Eques enim incesferat) immittit urinæ reddendæ gratia. Quod dum agi, Ecce infelici è regione à virgine poculum offertur, cuius cum suscipiendæ causa surgit, prorumpit nequæ ille sub mensa latitans, seque in ipsas virginum facies effundit, quo viso hoc monstro, elatis vocibus conclamantur, non secus ac Anseres ta, ta, ta, quid hoc est. Perpendite quæso quid cordis fuerit ipsi misero. Ne igitur de nobis eadem ludatur fabula, nolite usque adeo esse medicali, ut vereamini opus reddere naturæ, quod nec ipsæ virgines, licet admodum velint esse subtiles, per sudorem emittere possunt. Et licet illud aliquibus videatur incivile, melius tamen est occurrere in tempore quam post vulneratam causam remedium quærere, l. 1. Quando liceat se un. sin. jud. Si ille in tempore surrexisset, non tantam ignominiam contraxisset.

47. Sed redeundo ad vomitum: Illud non sine litigio esse deprehendo: Virum is qui evomendo alterius faciem vel vestes conspurcavit injuriarum aut L. Aquil. actione conveniri queat? Neg Quia voluntas & propositum maleficia distinguunt. l. 53. ff. De furt. Hic vero delinquendi animum non habuit, cum necessitate compulsus reboantes emittere coactus fuerit, nisi dentes labefactare mallet. In necessitatibus autem nemo præsumitur esse liberalis. l. 18. De adm. leg. Huc facit quod quilibet debeat esse gnarus conditionis ejus cum quo versatur. l. 2. §. 43. De O. I. l. 19. ff. De R. l. Si itaque in loco hujusmodi exercitiis destinato incuria sua quis lædatur, sibi illud imputare debet. arg. §. 3. Inst. Ad. L. Aquil.

48. Quoniam superius in virgines incidimus, memoranda hic tractanda venit Quæstio: Satis ne tutum sit Virgines interesse hujusmodi conversationibus? Ædepol quia tunc incertarum solemus esse manuum, easque sursum versus in omnes angulos inferere in more habeamus, & frequenter tanquam oves erramus, præsertim si lumina, (quod contingere in proclivi est) intercitant, suaderem ne nimium fiderent, latet n. anguis in herba, quæ si cuspidem alicui figat, venenum expuit immedicabile, quo sumpto adeo intumescunt puellæ, ut nullum Emplastrum, licet vim habeat maxime attrahentem, tumorem istum extrahere valeat (non loquor de illis quæ passavicum tenent artem, seq; contra omnes ictus præ-

præmunire norunt) Cogitent quoq; optimæ istæ Galathææ quam periculosa ros-
sit Virginitas, cum eam osculo delambari tradant. *Dd. adl. 16. C. de donat. ant.*
nept. per text. illum. Perpendant insuper & accuratius aliquanto examinent du-
rissimum illud pontificis præsagium *in c. si Paulus causa 32 q 5.* Ne Deum quidem
corruptam Virginem resuscitare posse; A quo non procul abest *Imp. in l. un. C. de*
rapt. virg. Quæ singula non sine gravi consilio quibusdam in mentem venisse
suspicio, quæ cum mordicus se suamq; salutem defendere voluerunt, indignan-
tes in hæc erupuisse invecivas & defensivas voces perhibentur: sine me inde-
tensam: Manum de tabula, Desine, quod quæris non invenies: Domine quot
sunt venti; vel ut Neotericæ, Hui ebne aspiras? *Weyleibe nicht / Ach wie kont einer*
doch/hören auff/lassens bleiben/jezt oder noch ehe/ Ist der Herr auch hönisch / Diese Wo-
che nicht/Meint ihr das ich ein Hure bin/vor wen sehet ihr mich an/ten mich gen/ & quæ
sunt hujusmodi indignandi formulæ aliæ.

49. Opportunè hic quaeritur. *An is qui hoc pacto manum in virginis sinum voluit*
immittere, injuriarum passus conveniri? Equidem si nuda appellatio, id est, blanda
solam oratione pudicitiam ademptare, injuriam infert, ut infert. *l. 15. § 19. 20.*
22. ff. De injur. quis negabit, si quis ad rem velit progredi injuriarum nasci actio-
nem? *Domus nostra per vim introita l. 23. ff. d. t. aut effracta l. 53. pr. ff. de furt. gra-*
vissimæ & atrocissimæ injuriæ exemplar est; Tunc ipsius virginittatis violatis re-
pagulis nihil injuriosum committi adferes? Fores & fenestræ restaurari possunt;
sed hæc claustra semel illita nulla arte fabrilis refici possunt. d. l. un. C. de rapt.
virg.

50. *At quid si viderit alium cui fas non fuerat submittentem manum, cui virgo*
indignata non fuit, ipseque idem attentet, num injuriarum actio locum habebit? Hanc
Quæstionem non expressè reperio decisam, aliquid tamen si liceret conjectari,
dicerem; dissimulatum prius factum injuriosum præsumptionem inferre pudi-
citiæ læsæ, & sic locum non esse persecutioni injuriarum: Idque ex mente
ICi in l. 15. § sed si quis 15. de injur. Ubi si quis virginem meretricio habitu indu-
tam appeller, eum non peccare dicitur. Quod si habitus aliquam suspectam fa-
ciat (quam dicunt *Dd.* rationem ibi fuisse, quod ex pennis cognoscitur avis)
quanto magis ipsa morum lascivia aliquam libidinis arguet.

51. Prædicta austeritas in aliquibus non reperitur, sed se aliquantulum tra-
ctabiliores præbent. Quod si nostri olfaciunt, duo simul, si non plures manus ad
tabulam ad movere non erubescunt: Unde illud quandoquidem auditur. *E-*
hem hiccine convenimus? adeo semper simplices istæ puellæ suas sentiunt ve-
xationes.

52. At quid mirum Virginibus hæc usu venire inter pocula, cum ne Ancillis
quidem tunc temporis satis cautum esse praxis monstret. Constat n. quosdam
benè potos post ancillas sese in cellas præcipitasse, requiemq; quæsiisse aliquan-
do quoque eandem invenisse; Imò in ipsas vetulas quosdam irruisse, easdemque
mordi

mordicos delambisse usus monstrat. Quod si fuligo coquæ, si rugæ vetulæ, ab hoc furore juvenes avertere nequeant, quis virgines tanquam venustiores formas extra omnem periculi aleam positas fide jubebit? cum alias natura appetat optima, semperq; deproperet edere novas formas 2. FF. 24. §. 2. Qui instinctus solet esse incorrigibilis. §. *sed naturalia.* Inst. De. I. N. G. & C.

53. De super & hoc virgines ab hac conversatione detertere debet, quod si forsan aliquid furiosi patiantur, eo nomine actio tamen nulla jure sit prodita. Scriptum namq; est qui amat periculum peribit in eo: Et damnum quod quis sua culpa sentit, non videtur sentire. l. quod quis 103. ff. De R. I. Cui accedit & hoc, quod omne maleficium ex affectu delinquendi metiamur l. 53. pr. ff. De furt. At Ebrius nullum delinquendi affectum habere queat, cum impetu ad delinquendum impellatur. l. 11. §. 2. De pæn. Inde q; furioso comparetur l. un. C. si quis imper. maled. qui ex delicto non punitur. l. 14. De offic. presid.

54. Ulterius dispicere placet, posito Virginem solam ceu noctuam inter cornices interesse congregationi aliquot juvenum (Quod alias satis periculosum, cum communitio discordias excitet. l. 77 §. 20 in f. De legat. 2. Quod singuli in eam involare, primasq; tenere satagant) cui sit ad latus ponenda? Arbitramur quandoquidem senectus veneranda est. l. 5 pr. ff. De jur. immunit. Ac propter hoc senior juniori præfertur. l. si. De Fid. instrum. Merito & hoc loco eum quadam prærogativa gaudere.

55. At quid si virgo juniori potius faveat & non nullis notis, puta oculorum nictu, calcatione pedum, compressione manuum prout facere solent) aut aliis inditiis suum affectum exprimat? Ne sic quidem juniori fas esse seniore cedere existimo. Hoc si quidem est juris publici, cui privatorum pacta & conventiones derogari non possunt. l. jus publ. 38 ff. De pact. Sed omne quod in fraudem ejus tentatur in vanum est. l. 5. C. De LL.

56. Verum si quis è junioribus in amarus sit erga Virginem? Disting. An Inamoratio sit vulgaris aut matrimonialis, ut hoc casu propter favorem matrimonii, quod ipsa immortalitatem generi humano artificiosè videtur introducere. N. 22. pr. proximus juxta virginem sit statuendus: Et hoc propter vitandam Zelotypiam, quæ facilè fundamentum & ortum suum capere potest, si Amasia nostra alteri adjungatur, qui ei ad blandiatur, cumq; ea ludat & jocetur: Illo vero casu nihil relaxandum est de jure scripto, nolente volente quantumvis virgine. Nec hoc iniquum est, cum potuit virgo abire, & postmodum illum quem amat secreto ad se vocare, illumq; ad facietatem usq; delambere, imò ulterius quoque progredi ei integrum est.

57. Sed quid si omnes sint ejusdem ætatis? sorte rem dirimendam esse censemus, quæ omnium altercationi finis esse solet. l. 3. pr. C. Communia de legat. §. optionis 23. Instit. De legat.

58. Festivum huc referre lubet dubium: Utrum studiosus post fornacem vel in angulo aliquo cum Virgine tacitus stans præsumatur rem illicitam agere? Neg. Clericus n. amplectens Virginem benedicendi animo hoc facere putatur. gloss.

in c. absit. 14. 11. q. 3. per c. scripturis. distinct. 96. sed dixerunt alii non præsumi eos orare pater noster. Quare à tali benedictione libera nos domine.

59. *Finaliter & hoc adjicere visum est: Quandoquidem plurimos inter ipsa pocula admodum in somnum proclives vssse comperimus, sitne consultum ut dominus hoc iis indulgeat, eosq; apud se per noctari faciat? Dissuadeo totus ni insequente diei convivium velit renovatum: Nemo enim facilè tam incivilis est, qui surgente sole nihil oramatis aut aquæ distillatitiæ vel aliud quippiam jentaculi, stomachi difficultatem propellendi causa, hospitibus suis offerat. Quinimò ipsi sæpiusculè hospites dominum anteverunt optantes vel unicam halecis salis particulam, aut farciminis tost. ulnam unam atq; alteram suspirantes, simileve quid oblectamenti digito crepantes. Alii intolerabilem fingunt sitim, quæ linguam ori adhærere faciat; Quærent itaque sollicitè nihilne hesternæ potioni sit reliquum? Illud qualecunque sit, sibi porrigi prius expetunt, quam ut longius ejusmodi siti torqueantur: Quid faciet dominus? Pudor admonet aliquid largiri, ni Demææ Terentiani tenacitatem sibi objici velit. Quod si faciat nullis machinis toto illo die eos à se poterit dimovere, sed laudant liberalitatem domini & bonitatem potus mirantur, dejerantes se nunquam credidisse post tantam crapulam tam bellè omnia stomacho conventura. Quare hortantur invicem, ut strenuam navent operam, ac sub honoris amitteadi periculo bey Schelm Schelm se invicem constringunt, ne quis primus abeat. Et sic & hæc lux transit non sine crumenæ insigni jactura, Cavete itaque cautius mercari l. 2. C. De Furt.*

60. *Roges quid postero die Bachi solenniibus peractis nostri faciant? Quisve ejus sit animus? stertunt in multum diem, postea experge facti caput dolet, estq; turbidum, grave & ad quælibet ineptum: Oculi sunt cavi, rubicundi & velut nebula obducti. Os est impurum atq; sordidum, obsitumq; circumcirca buccellis pridianum vomitum redolentibus: Vestes sunt laceratæ & sordibus conspurcatæ undiq; non aliter atq; sus per obscœnissimas sese volutasset paludes. Recubantes ita in lecto per horæ dimidium aut amplius aliquid ruminant prioris acta diei, si habeant cum quo colloquantur, revocant sibi uterq; ad mentem, quid acciderit, quæ facetiæ conditiæ, & quam egregios & fortes in bibendo sese quilibet exhiberit, palmam qui obtinuit, ei laudes attribuunt amplissimas. Is cujus impêsis hæc omnia facta sunt, eadem secum recolligit, gestitq; hospites suos tam egregiè ebrios abiisse. Aliquando tamen non adeo frontis est exporrectæ & hilaris sed surgens & Musæum intrans, videt omnia depopulata, Cornelium suspirat maximum, intro spiciens crumenam deprehendit eam vacuum. Ibi cubito aliquantulum capite suffulto med: tatur, quibus mediis hanc lacunam rationum pæternarum ex- plere velit, adductisq; rationibus dubitandi & decidendi, concludit tandem fucum faciendum esse patri, & in Medicos, pharmacopolas, vel libros hæc expensas factas dicendum. Invento ex re consilio discutiuntur frontis rugæ & dissimulatur, quamvis adhuc aliquid ægritudinis inhæreat: Idq; propter aliorum vexationes quæ solent esse certissimæ, si quempiam videant Corneliantem. Hoc to die*

to die nec seritur nec meritur, sed vel luditur, vel animi causa extra portam itur & tertio demum die ad musas reditur. Nemo itaque ad potationes accedat, qui bi-
dum impendere nolit. Hoc propter eos moneo quibus properanter aliquid e-
laborandum est. Nam qui vult antecedens, velle etiam dicitur consequens. l. 56.
ff. de procur.

Hæc hinc hoc tempore posuisse sufficiant. Cum autem teste Cic. nihil sit simul
perfectum & inventum, sicque secundum Imp. in l. 1. §. 6. C. De V. I. E. qui subtiliter
factum emendat, laudabilior sit eo, qui primus invenit: itaque ea publicæ censu-
ræ submitto, & super erratis veniam deprecor, tandem addendi minuendi &
corrigendi facultatem mihi reservo.

C O R O L L A R I A.

An cochleatio quæ fit in'er pocula, inducat à parte studiosi probationem amoris?

Vulgus hominum in amorem & quidem maritalem hoc interpretatur: dicunt
enim. Er hat mit ihr gelesselt/ Ergo ist er ihr Schag. Sed perperam. Etenim quæ-
stio illa seu interpretatio cum facti sit, quæ etiam prudentissimos fallat, l. 2. ff. De
I. & f. ignor. certi aliquid determinare non licet, variatur siquidem secundum
circumstantias, quæ etiam minima aliud jus includere solet. aut facta ff. De pœn.
l. pœdus. §. 1. ff. De Incend. ruin. naufr. Praxis hoc monstrat quod sæpissimè studiosi
inter pocula virginibus volentibus oscula etiam columbarum dederint, quas
sequenti die ne aspectu quidem dignati sunt. Confirmat hanc sententiam θ. 24.
disput. Von der Leffelen/ Barse lten geschicht es/ das diß Gift ins Herz dringet/ darumb
bleibet es am meisten aussen an der Leber/ Arm/ Wunde/ Zunge vnd Augen kleben/ Item
Corollar. 1. illius disput. Es ist nicht nötig das aus einer Leffelen fuchs Hochzeit werde/
Imo pro insulso haberetur studiosus & contra legis autoritatem peccaret, qui
amorem à virgine præsentatum aspernaretur, quo ipse aliquando uti frui desi-
derat, ff. Quod quisq; jur. in alt stat. ut ips. Dicendum igitur cum ipsa natura
quandam cognationem inter nos constituat, quæ nihil aliud est quam naturalis
omnium hominum cognatio l. 3 ff. De I. & I (De qua Cic. in off. graviter differit.)
Cochleationem talem ex misericordia potius & opere charitatis quam ex singu-
lari & ardenti amore proficisci.

2. Cum nihil sit furore amoris vehementius, quem retinere perfectæ est phi-
losophiæ monentis etiam & insipientem atque inhaerentem concupiscentiã re-
frenantis ut inquit Imp. Just. n. in Novel. 74. c. 4. Occasione huius quaeritur:

*An Virgo, quæ ex vehementi amore coacta amanti copiam sui facit,
meretrix sit turpis aut infamis & peccet?*

Neganti Moenochio J. C. eminentissimo. l. 2. A. l. 2. Cas 328. n. 3. subscribimus.

Meretrix. n. ista dicitur quæ quæstum meretur. l. Athletas. §. ait Prætor. ff. De his
qui non infam. l. palam §. non est ff. De R. N. quæ multorum libidini patet. dist. 34. c. 36.
vidua. Itē quib publicè venalis est turpido. c. meretrices 32. q. 4. As nostra virgo nõ
meretur quæstum, sed amoris vi, quæ igni etiã fortior, coacta uni soli amãti copiã
fecit. Quæ a coacta se prostituit, meretrix non est, sed inviolatę existimationis. l.
sediff. 20. C. ad L. Iul. de Adult. 3. Qui superioris mädato obedivit, culpa caret. l. is da-

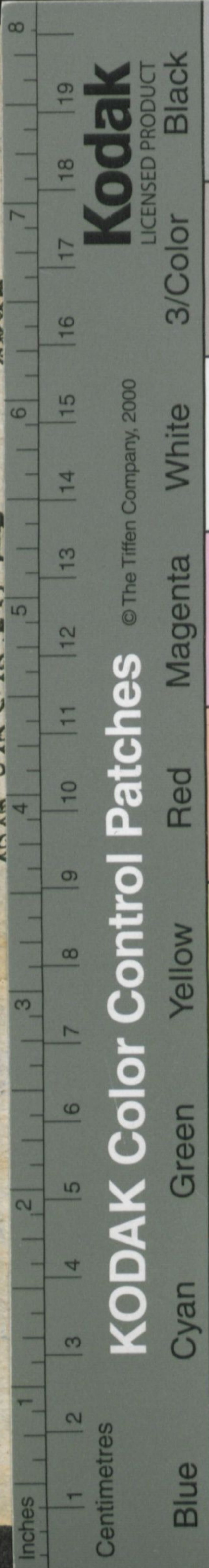
ff. De R. I. At amore capta est amoris sui serva: Ira enim inquit Propert. Libertas quoniam jam nulli restat amanti. Nullus liber erit, si quis amare volet. 4. Probatum ex *d. Nov. 74. c. 4.* Amorem esse furoris speciem. Quod & *Plat. in Phaed. confirmat.* At furiosus non delinquit. *l. 12. ff. ad l. Corn. d. sic.* Ergo nec virgo quæ amore capta furiosa est. *arg. d. Nov. 74. c. 4.* Denique accedit quod concubinatus de jure civili sit licitus. *t. r. ff. De Concub. ex qua conjunctione nascitur filius naturalis qui per subsequens matrimonium legitimatus à reliquis justis filiis non differt, & eadem cum iis successiones habet. N. 89. c. 8.* in tantum ut etiam in feudis succedat. *Gail. 2. obs. 141.* At vulgo quæ situs, qui spurius dicitur, infamis est, nec mater præsertim illustris ad successionem eius admittitur. *l. 5. C. Ad SC. Orfician. Concludendum igitur, cum Imp. Justin. multa beneficia mulieribus propter sexus infirmitatem & consilii incertitudinem concessit, arg. prædictorum jurium, hoc in casu infamiam mulieri non comitari: Beneficia enim Imperat. quæ à divina scilicet ejus indulgentia proficiscuntur, quam plenissimè interpretari debemus. l. 3. ff. De constitut. Imp.*

AK 114233

F I N I S.

1017





es suos.

gnâ
e sueta
cullos
superbi.
ndo bibendum?
erus?
pinat
ore imbibe & aure,
s unquam;
s unquam.

ota Germanus.

qu
nes
ad f
lere

itid
por
tam
lau
du
qua
3
TA
fult
star

me,
vele

ob a
tio,
si n
foli
am
vor
dun
è re
nich

